

Bilten

- * Aktivnosti iz Programa Kontinuirane Obuke (PKO)
- * Aktivnosti iz Programa Početne Obuke (PPO)
- * Aktivnosti Programa za Istraživanja i Publikacije (PIP)
- * Aktivnosti za druge pravne profesije
- * Ostale Aktivnost

Septembar 2019

Aktivnosti iz Programa Kontinuirane Obuke (PKO)

Redovna i vanredna pravna sredstva

Dana 3. septembra 2019. godine, Akademiji Pravde, je u okviru Programa Kontinuirane Obuke (PKO), sprovedla obuku na temu „Redovna i vanredna pravna sredstva“

Svrha ove obuke je bila da korisnici nadograđuju njihova znanja o postupku povodom predstavljanja redovnih i vanrednih sredstava i pravedno primene relevantne zakonske odredbe.

U početku obuka je bila usredsređena na fazama krivičnog postupka u skladu sa Zakonom o

Krivičnom Postupku, a zatim na dostupna pravna sredstva za prigovor na presude Osnovnog Suda u Apelacionom Sudu.

Drugi deo obuke bio je posvećen vanrednim pravnim sredstvima na sveobuhvatan način i obuhvatao je aspekte kao što su: stranke koje mogu podneti zahteve za pravna sredstva, pravne zahteve za podnošenje žalbe, zahtevi za zaštitu zakonitosti, bitne povrede koje treba uzeti u obzir prilikom obrade zahteva, pitanje nadležnosti, situacije u kojima presuda prevazilazi optužnice i slično.

Obuka je praćena diskusijama o praksama po sudovima i tužilaštvo i mogućnostima poboljšanja u pogledu među-institucionalne saradnje, uključujući sud, tužilaštvo i Kosovsku Policiju.

Korisnici ovog treninga bili su sudije, tužioci i pravni službenici sa osnovnog nivoa.

Finansijske istrage

3-6. Septembra 2019. godine, Pravna akademija u okviru PKO-a, u saradnji s UNODC-om, održala je obuku na temu "Program finansijskih istraga - obuka 1".

Svrha ove obuke bila je unapređivanje znanja o međunarodnoj saradnji u najuspešnijoj istrazi, prikupljanju dokaza i problematičnih pitanja koja se pojavljuju u praksi prilikom istrage i suđenja o pranju novca i povezanim krivičnim delima.

Obuka je obuhvatala finansijske istrage, alate i tehnike za analizu više skupova podataka, zadataka i alata za obradu podataka koji se odnose na izvore informacija. Takođe, prikupljanje, obrada i analiza finansijskih podataka da bi se kvalifikovali kao finansijski dokazi, pažnja je posvećena istrazi velikih programa pranja novca, poreza i carinskog kriminala, uključujući nacionalnu saradnju i međunarodna praksa koja je najpotrebnija za istragu i krivično gonjenje ovih krivičnih dela koja predstavljaju pretnju ekonomskom razvoju zemlje.

Tokom ove obuke, kroz timski rad, razrešena su sva problematična pitanja kršenjem zakonskih odredbi koje regulišu ovu oblast i razmjenom najboljih praksi u ovom pogledu.

Korisnici ove obuke su: sudije, tužioc, službenici FIU, kosovska policija, administrativno osoblje - stručnjak iz ove oblasti iz KPSS.

Zakon o porezu na dodatnu vrednost

04. septembra 2019. godine, Akademija Pravde organizovala je obuku na temu: "Zakon o porezu na dodatnu vrednost" u okviru PKO.

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja sudija o primeni PDV-a u Republici Kosovo i u regionu.

Prvi deo obuke obuhvatio je: Primena PDV-a u Republici Kosova i u regionu – uslovi za registraciju za PDV i norme PDV-a. U drugom delu opisane su zakonske odredbe sadržane u Zakonu o porezu na dodatnu vrednost objašnjavajući kriterijume koje se odnose na ciklus PDV-a od Carine do plaćanja krajnjeg kupca, i prakse PDV-a u zemljama regiona. Pored toga, razmatrani su različiti slučajevi iz sudske prakse i prakse drugih zemalja sa kojima Republika Kosovo vrši najveći izvoz i uvoz objašnjavajući kako su definisana prava i obaveze po osnovu PDV-a prema Carinskoj i Poreskoj Upravi Kosova.

Prilikom obrade ove teme, naglašeno je da se u praksi često pojavljuju problemi u vezi sa primenom PDV-a, njihova procena i zakonske dileme. Posebna pažnja posvećena je neprekidnim izmenama poreskog zakonodavstva koje se odnose na porez na dodatnu vrednost u cilju usklađivanja sa Direktivama EU, Zakonom 03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupcima, i Zakon

05/L-037 o Porezu na Dodatnu Vrednost.

Što se tiče nadležnosti, istaknuto je da je Fiskalni odsek Administrativnog odeljenja Osnovnog suda u Prištini, odgovoran za odlučivanje u prvom stepenu o svim odlukama žalbenog odeljenja u vezi poreza, carina i bilo kojeg drugog doprinosa određenog važećim zakonodavstvom. Apelaciona nadležnost Fiskalnog odeljenja obuhvata poreze i druge dažbine kao što su: porez na dohodak; porez na dobit preduzeća; Zakon o PDV-u; carinskih dažbina; akciza; porez na nepokretnu imovinu i sve druge poreze ili doprinose koji se primenjuju na Kosovu.

Tokom ove obuke korišćeno je delimično teorijsko objašnjenje, zasnovano na slučajevima iz sudske prakse praćenim vežbama, interaktivnim diskusijama, materijalom koji su pružili treneri, analizom praktičnih slučajeva i razmatranjem važećih zakonskih odredbi koje reguliše ovu oblast.

Korisnici ove obuke bili su sudije Administrativnog Odeljenja Osnovnog suda i Apelacionog suda kao i stručni saradnici Administrativnog odeljenja – Fiskalni odsek i Ekonomsko odeljenje.

Sudska zaštita u radnim sporovima po Zakonu o radu

05. septembra 2019. godine Akademija pravde je u okviru PKO-a organizovala obuku na temu "Sudska zaštita u radnim sporovima prema zakonu o radu".

Svrha ove obuke bila je da se poboljša znanje sudske zaštite u radnim sporovima prema važećem zakonodavstvu o radu u Republici Kosovo.

Prvi dio obuke obuhvatio je: Ugovori o radu i njihove vrste i sporovi u vezi sa radnim pravom. Drugi deo se bavi: Sudski postupak za zaštitu radnih prava i poštovanje rokova za traženje sudske zaštite.

Na početku obuke naglašeno je da se poslednjih godina povećao broj radnih sporova. Razlog za to je što je na snazi zakonodavstvo imalo nedostataka, a sudska zaštita je bila neadekvatna i često je narušavala pravo zaposlenog na radni odnos. Shodno tome, odredbe koje regulišu ovu oblast raštrkane su u mnogim zakonima i propisima, koji su proglašeni i usvojeni u različitim ekonomskim, socijalnim i političkim okolnostima. Kao rezultat toga, sudije su imale i teškoće da adekvatno sprovode ove zakone, koji se odnose na zaštitu prava radnika koja proističu iz radnog odnosa.

Procedura kojom zaposleni služe u slučaju kršenja njihovih dužnosti od strane poslodavaca, uključujući utvrđivanje preduslova koje mora da ispunji podnositelj predstavke pre nego što ih podnesu tužbu, analizira i razbija. pružanje sudske zaštite u slučajevima kada je on ili ona tužen.

Takođe su diskutovani uzroci otkaza ugovora o radu, vrste sudske zaštite u radnim sporovima, razlike između državnih službenika i drugih sporova iz radnih odnosa, nadležnosti, uslovi, pravni lekovi i poštovanje rokova. tražiti sudske zaštite, tačnije pitanje iscrpljenosti domaćih pravnih lekova za sticanje prava na traženje sudske zaštite, kao i pravne posledice nepoštovanja rokova traženja sudske zaštite prema važećem zakonu o radu.

Zaključeno je i da je postupak sudske zaštite prava iz radnog odnosa osobit po tome što pored primene opštih pravila pobijanog postupka postoje i određena posebna pravila predviđena u članovima 474 do 477 ZPP.

Ova obuka koristi metode delimičnog teorijskog objašnjenja, zasnovane na slučajevima iz sudske prakse praćenim vežbama, interaktivnim diskusijama, materijalom koji su predavali treneri, analizom slučajeva iz sudske prakse, kao i razbijanjem zakonskih odredbi u ovlašćenja koja regulišu ovu oblast.

Korisnici ove obuke bili su sudije osnovnih sudova i Apelacionog suda kao i stručni saradnici sudova

Zaštitne mere za maloletne žrtve i svedoke krivičnih dela

9. septembra 2019. godine Akademija Pravde pod pokroviteljstvom PKO-a, uz podršku UNICEF-a, provela je obuku za sudije i tužioce na temu „Zaštitne mjere za maloljetne žrtve i svjedočke krivičnih djela“.

Svrha ove obuke bila je da se poboljša znanje učesnika diskusijom i predstavljanjem najboljih praksi, kao i razrađivanjem slučajeva iz prakse kako bi se pravilno primenili zaštitni postupci za maloletne žrtve i svedoke krivičnih dela kako bi se uvažilo njihovo dostojanstvo. i njihovo dosto-

janstvo.

Ova obuka se bavila pitanjima koja se odnose na definisanje žrtava i maloletnih svedoka (dece, maloletnika, mlađih) koji su bili žrtve krivičnog dela, s posebnim naglaskom na dela protiv seksualnog integrata. Tokom ove obuke, pažnja je posvećena tehnikama i taktilama ispitivanja ovih osjetljivih žrtava, ne isključujući video-intervju i sobu za svedoke. Prava ovih žrtava, psihosocijalna pratnja u procesu, strukture pomoći za ove žrtve, kao i njihovo pravo na odštetu, kao i poštovanje proceduralnih pravila za isključenje javnosti u cilju sprečavanja ponovnog žrtvovanja, takođe su takođe rešena. .

Korisnici ove obuke bili su sudije, sudije iz opštег odeljenja, maloletni tužioci osnovnog nivoa.

Mere za osiguranje prisustva maloletnika u krivičnom postupku

10 septembra 2019.godine, Akademija Pravde u sklopu Programa Kontinurianih Obuka, je održala obuku na temu "Mere za osiguranje prisustva maloletnika u krivičnom postupku".

Cilj ove obuke je unapređenje znanja učesnika putem diskusija i predstavljanja boljih praksi, kao i razrađivanje slučaja iz prakse da se pravilno sprovode zakonske odredbe koje regulišu ovu oblast kao i vaspitne mere i kazne za maloletnike.

U ovoj obuci je potencirano da se protiv maloletnika koji je u sukobu sa zakonom može naložiti privremeni pritvor, policijski pritvor i pritvor samo kao poslednja mera za što kraće vreme. Takođe je primećeno da se u praksi

dešavaju slučajevi da se u postupku protiv maloletnika pritvor kao krajnje sredstvo ne određuje prema načinu i uslovima predviđenim ZPM-om. Posvećena je pažnja slučajevima gde je tužilac za maloletnike predložio suđu određivanje mere pritvora za maloletnike, uključujući zakonske uslove koji se moraju ispuniti u slučajevima određivanja ovih mera. Dakle, iz zajedničkih diskusija su ponuđena najbolja rešenja koja su u skladu sa zakonskim odredbama koje regulišu ovu oblast.

Korisnici ove obuke su bili: sudije i tužioci iz Odseka za maloletnike iz različitih regija Kosova.

Ugovor o izgradnji

Dana 11. septembra 2019. godine, Akademija Pravda je organizovala obuku na temu „Ugovor o izgradnji“ u okviru PKO-a.

Svrha ove obuke je bila unapređenje znanja suda-ja u primena i tumačenju ugovornih odredbi, za rešavanje sporova koji proizlaze iz poslovnih odnosa nastalih preko ovih ugovora i sudske prakse u skladu sa međunarodnim i evropskim standardima.

U prvom delu obuke obrađene su teme: Razumevanje ugovor o izgradnji i ugovora o inženjeringu i njihove specifikacije, karakteristi-ke javnog ugovora o izgradnji, opšti uslovi i posebni uslovi ugovora, klauzula „ključ u ruke“, izmene cena zbog promena na tržištu i pravnih postupaka u zaštitu prava poslovnih stranaka u sporovima koji proizlaze sa neispunjavanja ovih ugovora.

Dok je u drugoj polovini su razrađeni načini i kriterijumi procene specifičnih elemenata u slučaju potraživanja zbog propusta ili prigovaranja (osporavanja) valjanost tih ugo-vora.

Povodom ove obuke naglašeno je da građevinski ugovori i ugovori za razvoj građevinskih projekata (inženjering) trenutno su pronašli ogromno korišćenje u oblasti izgradnje imajući u vidu fazu obnove zemlje. Također ugovori o izgradnji u javnom sektoru su uzeli maha i u široko su upotrebi. Trgovinska društva tokom razvoja njihovog poslovanja u međunarodnoj oblasti, često primenjuju ugovore za koje se primenjuje Konvencija za međunarodnu prodaju roba, dok je dalje istaknuto da je u sudske praksi broj sporova koji proizlaze iz tih ugovora načajan, sa tendencijom rasta.

Tokom ove obuke su analizirani slučajevi iz sudske prakse i bilo je interaktivne diskusije, razrađujući zakonske odredbe na snazi, koje regu-ulišu ovu oblast.

Korisnici ove obuke su bile sudije Odeljenja za Privredna i Upravna Pitanja Osnovnog Suda u Prištinu, i Apelacionog Suda i sudije opštih odel-jenja – građanske divizije osnovnih sudova.

Specijalizovani Program obuke o Javnoj Nabavci na Kosovu II-ga sesija

12-13 septembra, 2019. godine, Akademije Pravde, u okviru Programa Kontinuirane Obuke, sprovedla je dvodnevnu obuku na temu „Specijalizovani Program - Obuka o Javnoj Nabavci na Kosovu - Sesija II.

Svrha ove obuke je unapređenje znanja učesnika u vezi primene ugovora, istrage i suđenja za krivična dela ovakve vrste.

Tokom ove obuke su obrađena: fazama primene (realizacije) ugovora, procene potreba/ utvrđivanja zahteva, priprema/proces sastavljanja i pripreme tenderske dokumentacije, izbor izvođača radova i faze određivanja cena. Uz

poseban naglasak su podvučena koruptivne šeme i problemi vezane za prevarom (obmanom), kao izvršiti planiranje istrage i gonjenja.

Takođe su obrađene i plaćanje otkupnine, sukob interesa, šeme nameštanja ponuda, zaverenička ponuda, lažne šeme, sadržaj plana istrage, identifikacija izvora informacija, planiranje pretresa domova i prislушкиvanje(presretanje), planiranje korišćenja doušnika i planiranje praćenja imovine.

Korisnici ove obuke bile su sudije i tužioci osnovnog nivoa iz različitih područja Kosova.

Početno Ročište i Drugo Ročište

17. septembra 2019. godine, Akademija Pravde, u okviru Programa Kontinuirane Obuke, je sprovedla obuku na temu „Početno Ročište i Drugo Ročište“.

Svrha obuke je bio da se unapredi stručno znanja korisnika u pravilnoj primerni konkretnih postupaka u slučajevima kada se radi o početnom ročištu i drugom ročištu u funkciji efikasne primene krivičnog postupka.

U okviru ove obuke je obrađeno početno ročište i drugo ročište, rokovi odrđivanja početnog ročišta i nakon prijema optužnice i drugog ročišta, radnje predsednika sudskega veća ili jedinog sudije na suđenju i tok početnog ročišta i drugog ročišta.

Prvobitno, su razrađeni kriteriji prilikom

priznavanja krivice, opcije nakon priznavanja krivice i slučajeva odvajanja postupka kada postoji više okrivljenih, i neki od njih priznaju krivicu na početnom ročištu dok neki ne. Dalje je pojašnjeno da se jedini sudija na sudu, ili predsednik sudskega veća, mora osigurati da državni tužilac ispuni obaveze koje se tiču otkrivanja (obelodanjivanja) dokaza, odnosno obaveštava okrivljenog i njegovu odbranu da pre drugog ročišta moraju dostaviti njihove prigovore o dokazima navedenih u optužnici, da podnesu zahteve za odbacivanje optužnice ako je zakonski zabranjeno da se podnese zahtev za odbacivanje optužnice zbog ne opisivanje krivičnog delo po zakonu.

Korisnici ove obuke bile su sudije, tužiocu i stručni saradnici iz svih područja Kosova.

Pravo pisanje i obrazloženje iz civilne oblasti

17-18 septembra 2019.godine, Akademija Pravde je uz podršku USAID-a organizovala obuku na temu:"Pravno pisanje i obrazloženje". Osim domaćih predavača na ovoj obuci je bio prisutan

i g. Russell F. Canan, stručnjak iz USAID-a.

Cilj ove obuke je unapređivanje znanja sudija u oblasti pravnog pisanja i obrazloženja, putem sprovođenja savremenih standarda u ovoj oblasti.

Prvog dana obuke su obrađene sledeće teme: Prethodna izrada, organizovanje i kontrolna lista i odgovori o zdravim usmenim i pisanim presudama, metoda IRAC u pravnom pisanju i njegova primena u praksi i primanje podnesaka i formalna procena dozvole sudskog postupka i veštine u pravnom pisanju za sudije.

Drugog dana su obrađene sledeće teme: Struktura i sadržaj sudskih odluka prema odredbama KZK-a i Obrazloženje sudskih odluka (analiza konstatacije činjenica, procene dokaza i sprovođenja pravne norme).

Pravno pisanje i obrazloženje je deo svakodnevnice svakog sudije i službenika sudiva i

tužilaštava, otuda je preduslov za podizanje kvaliteta sudske odluke i ostalih akata, a otuda je i preduslov za efikasnost i poverenje javnosti u sudske odluke.

Nakon sveobuhvatnog razmatranja metode PPAZ-IRAC (Pitanje, Pravilo, Analiza, Zaključak) potencirano je da se sastoji od osnovnih pomenutih elemenata pravne analize. To je jedan proces putem kojeg sve sudije i pravnici razmišljaju o svakom pravnom problemu. Putem sprovođenja ove formule reducira se kompleksnost zakona u jednostavnu jednadžbu. Ova metoda je od koristi jer čitaču presude daje početno razumevanje pitanja/slučaja i pokazuje put koji je doveo do analize izvršene od strane suda.

U ovoj obuci je potencirano dobro pravno pisanje koje se karakteriše tačnošću, analitičkim karakterom, dobrom organizacijom, punošću, konkretnošću, logikom, tačnošću, ubedljivim obrazloženjem i jasnošću.

U toku ove obuke su korišćene metode teorijskog obrazloženja, zasnivajući se na studijske slučajeve i prakse zajedno sa interaktivnim diskusijama od strane trenera, putem analize i razrade tematike, sa fokusom na sprovođenje principa i veština u pravnom pisanju, metode PPAZ-IRAC o pravnom pisanju i tehnikama pravnog istraživanja kao i putem dužnosti i praktičkih slučajeva.

Korisnici ove obuke su bile sudije i profesionalni saradnici svih nivoa u Republici Kosovo

Ovlaštenja SKVSK-a i KAP-a, podnosioci zahteva i protivnih stranaka pred PKVS-om, pismeni i usmeni postupak pred Specijalnom komorom, kao i sudski postupak za osporavanje odluka agencije stvorenih procesom privatizacije i likvidacije

Dana 18. septembra 2019. godine, Akademija pravde u okviru Programa kontinuiranog usavršavanja (CTP) provela je obuku na temu „Nadležnosti SKVSK-a i KAP-a, podnositelja zahteva i protivnih stranaka pred PKS-om, pisani i usmeni postupak pred Domom. Posebni i sudski postupci za osporavanje odluka Agencije proisteklih iz procesa privatizacije i likvidacije“.

Svrha ove obuke bila je da se poveća znanje učesnika o nadležnosti i ovlašćenjima Specijalne komore za pravilno sprovođenje postupka privatizacije i likvidacije.

Prvi deo obuke obuhvatio je: Nadležnosti Specijalne komore i Kosovske agencije za privatizaciju, funkcionalne nadležnosti sa fokusom na Specijalnu komoru, primena sudskega odluka 1990.-1999.

Povodom ove obuke istaknuto je kako se vodi postupak u Specijalnoj komori, koji treba da sadrži zahtev, koje su posledice stranaka ako ne poštuju pravila za iznošenje dokaza. Sledeće je predstavljeno kako se kreditni i imovinski zahtevi / pritužbe podnose Odboru za likvidaciju i Posebnoj komori, prigovorima na odluke Agencije Specijalnoj komori i proceduri za preispitivanje tih odluka.

Tokom ove obuke korišćene su metode delimičnog teorijskog objašnjenja zasnovane na slučajevima iz sudske prakse praćenim interaktivnim vežbama i diskusijama.

Korisnici ove obuke bili su: sudije i pravni službenici osnovnog nivoa i Specijalna komora Vrhovnog suda Kosova.

Pravno pisanje i obrazloženje iz krivične oblasti

19-20 septemba 2019. godine, Akademija Pravde u sklopu Programa Kontinuiranih Obuka, u saradnji sa Programom USAID-a za Osnaživanje Pravnog Sektora na Kosovu-JSSP, je održala obuku na temu "Pravno posanje i obrazloženje iz krivične oblasti".

Cilj ove obuke je unapređenje stručnog znanja sudija i profesionalnih saradnika u pravilnog primeni savremenih metoda izrade, pisanja i pravnog obrazloženja.

U sklopu ove obuke su se razradila pitanja o primeni metode IRAC kao i praktična primena iste u sudrskim odlukama. Primarna pažnja je posvećena unapređenju veština u pisanju i obrazloženju sudskeh odluka (analiza konstatacije činjenica, proceni dokaza i sproveđenju pravne norme-primeri). Prethodno je tretirano i konzektivno sproveđenje zakonskih odredbi koje se trebaju primenjivati kada se izrađuje sudska odluka.

Primljena metodologija je bila kombinovana, uz teoretska objašnjenja i interaktivnu diskusiju kao i rad u grupama.

Korisnici ove obuke su bile sudije i profesionalni saradnici Osnovnog Suda u Prištini i Osnovnog Suda u Mitrovici.

Naknada materijalne i nematerijalne štete i sudska praksa

19 septembra 2019.godine, Akademija Pravde uz podršku GIZ-a je organizovala obuku na temu: "Naknada materijalne i nematerijalne štete i sudska praksa" u sklopu PKO-a.

Cilj ove obuke je unapređenje znanja sudija u vezi naknade materijalne i nematerijalne štete u sudskoj praksi iz ove oblasti.

U prvom delu obuke su obrađene sledeće teme: Materijalna i nematerijalna šteta prema ZOO-u, odgovornost o naknadi materijalne i nematerijalne štete kao i kriterijumi za određivanje visine materijalne i nematerijalne štete. U drugom delu obuke su obrađene sledeće teme: Način dokazivanja u postupku naknade materijalne i nematerijalne štete i praksa za određivanje visine materijalne i nematerijalne štete.

Na početku obuke je potencirano da je veliki broj sudskeh sporova za naknadu štete, bilo materijalne ili nematerijalne, neharmonizovana sudska praksa u vezi određivanja kriterijuma za određivanje visine naknade nematerijalne štete, pokazatelj koji imponuje svestrano tretiranje ove tematike.

U nastavku je potencirano da pravno-građanska zaštita dobare i postojanje pravno-građanske odgovornosti, je važan segment u sklopu osiguranja višeg nivoa zaštite ljudskih dobara koja su pravno zaštićena. Tačno određivanje odgovornosti onoga ko je prouzrokovao štetu i ost-

varenje prava oštećene stranke u naknadi štete u neugovornim pravno-građanskim odnosima je jedan od izazova u građanskoj oblasti.

Iako je sudska praksa relativno razvijena što se tiče ove tematike, međutim veliki broj slučajeva u sudovima Republike Kosova, kontinuirani porast broja slučajeva za naknadu štete je uticao na postojanje razlika, posebice što se tiče kriterijuma za određivanje visine materijalne i nematerijalne štete, ali i način utvrđivanja faktičkog stanja u ovim slučajevima često ima nedostatke.

U nastavku se navelo da je cilj naknade štete naše pravo ako se vodimo zakonskim odredbama ZOO-a za naknadu štete, što je dužnost odgovorne osobe za ponovno uspostavljanje stanja koje je bio pre prouzrokovanja štete. Dakle, primarni cilj za naknadu štete je ponovno uspostavljanje stanja pre uzrokovanja štete, ako ovo nije moguće, a obično je nemoguće potpuno uspostaviti prethodno stanje, onda odgovorna osoba je dužna da ostali deo štete nadoknadi novčanim iznosom. ZOO je dao prednost naknadi štete u prirodi, a nakon toga naknadi štete u novcu iako se u sudskej praksi više sprovodi novčana naknada štete.

U toku ove obuke su korišćene metode delimično teorijskog objašnjavanja, zasnivajući objašnjenja na slučajevima iz sudske prakse prateći ih vežbama, interaktivnim diskusijama, materijalom ponuđenim od strane trenera, analize slučajeva iz bogate sudske prakse razrađujući zakonske odredbe na snazi koje regulišu ovu oblast kao i objašnjavajući nejasnoće koje su gore navedene.

Korisnici ove obuke su sudije osnovnih sudova i profesionalni saradnici

Sloboda izražavanja i informisanja – Član 10 Evropske Konvencije o osnovnim ljudskim pravima i slobodama

Dana 20.septembra 2019.godine, Akademija Pravde organizovala je obuku na temu: "Sloboda izražavanja i informisanja – Član 10 Evropske Konvencije o osnovnim ljudskim pravima i slobodama (EKLJP)".

Cilj ove obuke je unapređivanje znanja sudija i tužilaca o slobodi izražavanja i informisanja, elaborisanje pojmova i kategorija sadržanih u članu 10 EKLJP kao i način tumačenja od strane Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP) u Strazburu.

Tokom prvog dana obuke razmatrana su: Sloboda izražavanja u kontekstu javne rasprava i uloga slobode izražavanja i informacija dostupnih javnosti. Drugog dana: Važnost slobode izražavanja i poštovanje prema pravosuđu i pozitivne obaveze države prema članu 10 EKLJP.

U nastavku naglašeno je da je svrha ove obuke razmatranje slobode izražavanja radi dobijanja i prenošenja informacija ili ideja, objašnjenje slobode izražavanja u kontekstu javne rasprave, komentari javnih pitanja od strane javnih ličnosti ili medija.

Naglašeno je da se može očekivati da javni zvaničnici koji rade u pravosuđu pokazuju suzdržanost u slobodi izražavanja u svim slučajevima kada se autoritet i nepristrasnost pravosuđa mogu dovesti u pitanje.

Tokom obuke je naglašeno da sudska praksa ESLJP u okviru ove teme dokazuje da iako pravosuđe uživa posebnu zaštitu, da ne može da funkcioniše u vakuumu, i pitanja vezana za sprovođenje pravde mogu biti deo javne rasprave.

U principu, kleveta sudije od strane štampe pred-

stavlja deo rasprave o neispravnosti pravosudnog sistema, ili u kontekstu sumnje u nezavisnost i nepristrasnost sudije. Ovi slučajevi su važni za javnost i ne treba ih izostavljati iz javne rasprave, posebno zemlje koje su u tranziciji u nezavisno i efikasno pravosuđe.

Dalje je naglašeno da javnost treba da bude u mogućnosti da putem medija dobije informacije o aktivnostima pravosudnih organa. S toga, novinari treba da budu u mogućnosti da slobodno izveštavaju i komentarišu povodom funkcionisanja pravosudnog sistema.

Što se tiče stupanja na snagu Protokola 16, EKLJP (1. avgusta 2018.godine), naglašeno je da ovaj Protokol omogućuje najvišim domaćim sudovima i tribunalima da traže savetodavna mišljenja od ESLJP u vezi sa pitanjima tumačenja Konvencije. Savetodavna mišljenja od strane Velikog veća, sadržaće obrazloženja i neće biti obavezujuća.

Metodologija koja se koristila tokom obuke uključuje teorijsko objašnjenje, studijom slučajeva i praksi propraćeno interaktivnim diskusijama olakšanih od strane trenera , analizom i razradom tema, sa fokusom na primenu standarda i zahteva sadržanih u članu 10 EKLJP uz navođenje nekoliko slučajeva iz sudske prakse ESLJP.

Korisnici obuke bili su sudije i tužioci svih nivoa u Republici Kosovo i stručni saradnici.

Administracija dokaza - principi

24. septembra 2019. godine Akademija pravde u okviru Programa Kontinuirane Obuke (PKO) provela je obuku na temu „Administracija dokaza - principi“.

Svrha ove obuke bila je unapređivanje znanja učesnika o zakonskim odredbama koje se odnose na identifikaciju i rukovanje dokazima u prekršajnom postupku.

Fokus ove obučne aktivnosti bio je predstavljanje osnovnih principa za prepoznavanje i način upravljanja dokazima u postupku za prekršaje, s

posebnim naglaskom na njihovu pravičnu procenu, razumevanje dokaza i činjenica.

Obuka se odvijala u obliku interaktivnih diskusija, gde su učesnici imali priliku da predstave izazove i teškoće sa kojima se suočavaju tokom prakse.

Korisnici ove obuke bili su: sudije na osnovnom nivou - Odeljenje za prekršaje iz različitih regiona Kosova.

Jačanje kapaciteta Tužilaca i Pravnih Službenika STRK-a za gonjenje slučajeva terorizma

24-25 septembar 2019. godine, Akademija Pravde u saradnji sa EULEX-om u okviru Programa Kontnuirane Obuke, je sprovedla obuku na temu „Jačanje kapaciteta tužilaca i pravnih službenika STRK-a za gonjenje slučajeva terorizma“

Svrha ove obuke bila je unapređenje znanja učesnika da kroz raspravu i iznošenju najboljih praksi, kao i razrađivanjem slučajeva sa prakse, razvijaju profesionalne kapacitete vezanim sa sposobnostima u istrazi i suzbijanju

terorističkih krivičnih dela.

Ova obuka je razradila pitanja u vezi specifičnosti i izazovima u procesiranju slučajeva terorizma na Kosovu, uključujući i rešavanje pitanja oko gonjenja slučajeva terorizma i drugih teških krivičnih dela, priprema prethodnog postupka i zaštita svedoka.

Posebna pažnja posvećena je uvodnoj reči, zakonskim (pravnim) pitanjima i prikupljanju dokaza od svedoka i postavljanje unakrsnih pitanja pri ispitivanju osumnjičenih, završna reč i žalbe.

Za razrađivanje ove teme su angažovani međunarodni stručnjaci, kao i tužioci STRK-a s ciljem razmene iskustava u slučajevima gonjenja krivičnih dela terorizma.

Korisnici ove obuke bili su sudije specijalnog odeljenja, specijalni tužioci i pravni službenici Specijalnog Tužilaštva.

Primena zakona o državljanstvu Kosova

Dana 25. septembra 2019. godine, Akademija pravde uz podršku Kancelarije UNHCR-a organizovala je obuku na temu „Provedba zakona o državljanstvu Kosova“ u okviru PKO-a. Svrha ove obuke bila je da se poveća znanje sudija o efikasnoj primeni Zakona o državljanstvu u Re-

publici Kosovo.

Prvi deo obuke obuhvatio je: Pravne odredbe o državljanstvu u Republici Kosovo i načini sticanja državljanstva. Drugi deo govori o načinima gubitka državljanstva, rokovima za ispitivanje zahteva i žalbi, kao i o lokalnim i lokalnim sudskim praksama u regionu.

U obuci je istaknuto da su u praksi identifikovani pravni problemi i nesigurnosti u pogledu načina sticanja, gubitka i povratka državljanstva Republike Kosovo i druga pitanja koja se odnose na državljanstvo. Takođe je razgovarano o nekim pitanjima u obliku pitanja na koja je odgovoren na ovoj obuci, poput dilema koje se pojavljuju u vezi sa načinima sticanja i gubitka državljanstva na Kosovu i glavnih problema u primeni Zakona o državljanstvu Kosova.

Dalje je rečeno da su Ujedinjene nacije (UN) u

svom izveštaju podigle uzbunu zbog povećanja broja lica bez državljanstva. UN ističe da preko 12 miliona ljudi širom sveta ne uživa pravo na državljanstvo nijedne države i samim tim su im uskraćena osnovna ljudska prava. Poziva sve zemlje da pomognu davanjem državljanstva tim osobama. Situacija se pogoršava, kaže se u izveštaju UN, a roditelji bez državljanstva rađaju decu bez državljanstva.

Dalje je rečeno da nastaje kao rezultat administrativnih pravnih odnosa u slučaju kada konačnim upravnim aktom (odlukom) Komisije za žalbe građana nezadovoljna stranka podnosi tužbu, kada ne može koristiti redovna pravna leka, a zatim sukob stranke i organ koji je doneo konačni upravni akt. Ovaj sukob nastaje kao rezultat zakonitosti završnog čina kojim državni organ odlučuje o pravu, obavezi ili pravnom interesu podnosioca za sticanje ili gubitak državljanstva.

Ova obuka koristi metode delimičnog teorijskog objašnjenja, zasnovane na slučajevima sudske prakse praćenim vežbama, interaktivnim diskusijama, materijalom koji su predavali treneri, analizom studije slučaja, kao i razbijanjem standarda i zahteva Međunarodnih konvencija i važeće zakonske odredbe koje regulišu ovu oblast.

Korisnici ove obuke bili su sudije Odeljenja za administrativne poslove Osnovnog suda i Apelacionog suda i stručni saradnici Odeljenja za administrativne poslove, kao i službenici Odeljenja za državljanstvo, azil i migracije - MUP.

Trgovina ljudima – Sesija II

26-27 septembra 2019.godine, Akademija Pravde je u saradnji sa projektom Evropske Organizacije za Javni Zakon ELPO, održala dvodnevnu radionicu na temu: "Borba protiv Trgovine ljudima".

Cilj ove radionice je borba i pravedno sprovođenje zakona na snazi što se tiče krivičnih dela.

Na ovoj radionici su tretirani zakonski aspekti Trgovine Ljudima, razumevanje žrtve kao i perspektive žrtve. Poseban fokus je bio na zaštiti žrtve pre i u toku odvijanja krivičnog postupka, podrška, rehabilitacija žrtve i njena ponovna in-

tegracija u društvo.

Na ovoj radionici je naedeno da je trgovina ljudima česta i i najdubitnija pojava organizovanog kriminala, dostižući iste dimenzije kao i trgovina dorgom i oružjem. Otuda je zatraženo da učesnici shvate elemente krivičnog dela trgovine ljudima i da znaju oblike iskorišćavanja žrtvi trgovine ljudima kako bi bilo rezultata u borbi protiv ovih dela .

Korisnici ove radionice su bili sudije, tužioci, profesionalni saradnici.

Specijalizovani program obuke za razvoj kapaciteta u borbi protiv korupcije, Sesija II

26-27. septembra 2019.godine, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane obuke, organizovala je obuku na temu “Specijalizovani program obuke za razvoj kapaciteta u borbi protiv korupcije, sesija II”.

Cilj obuke bio je unapređenje stručnog znanja sudija, tužilaca i drugih korisnika o prirodi i oblicima korupcije, kao i krivičnim delima koja se odnose na korupciju.

Tokom treninga naglašena je borba protiv krivičnih dela korupcije, značaj korupcije u važećem krivičnom zakonodavstvu, posledice korupcije i oblici institucionalne saradnje i koordinacije institucija ovlašćene za borbu protiv korupcije.

Pored toga, tokom treninga elaborirani su nacionalni i međunarodni instrumenti u borbi protiv korupcije, dileme i poteškoće u dokazivanju koruptivnih dela, kao i mere za sprečavanje i otkrivanje zvanične korupcije.

Trening se odvijao u obliku interaktivnih diskusija, gde su polaznici imali priliku da predstavljaju izazove i poteškoće sa kojima se suočavaju u praksi.

Korisnici obuke bili su sudije Apelacionog suda, sudije, tužioci i stručni saradnici osnovnog nivoa u različitim regionima Kosova.

Aktivnosti iz Programa Početne Obuke (PPO)

Održane aktivnosti u sklopu poetnih obuka za novoimenovane sudsije (generacija VII)

U nastavku sprovođenja programa obuka, u toku septembra novoimenovane sudsije (generacija VII), u početnim obukama su održali 16 sesija obuke, od kojih je 7 sesija održano iz modula "Lične međudisciplinske veštine", 9 sesija iz modula: "Nacionalni i Međunarodni Pravni Red".

Iz pod-modula: "Profesionalna etika" je održano 6 (šest) sesija obuka u kojima su obrađene sledeće teme: nezavisnost – sadržaj i pravna vrednost principa nezavisnosti – uticaj koji izvršavaju izvršna i zakonodavna vlast, nepristrasnost- sadržaj i pravna vrednost ovog načela i konflikt interesa – zloupotreba sudske i tužilačke funkcije.

U sklopu pod-modula: Pravila komunikacije je održana jedna (1) sesija obuke putem koje su sudsije bile u mogućnosti da steknu nova znanja o: Pravila spoljne komunikacije i najbolja iskustva u radnom okruženju.

U toku ovog perioda iz pod-modula: "ESLJP-a" je održano 8 (osam) sesija obuke, u kojima su

razrađene sledeće teme: Evropski Savet, Evropski Sud za Ljudska Prava i Evropska Konvencija za Ljudska Prava koji su objašnjeni putem relevantnih članova.

Takođe, u sklopu teorijske obuke, u ovom periodu je održana još jedna (1) sesija obuke iz pod-modula: "Ustavno Pravo" gde su sudsije imale mogućnost da se opširnije upoznaju sa ulogom Ustavnog Suda republike Kosova- postupak i odluke.

U periodu izveštavanja u sklopu praktične obuke u ne-sudskim institucijama novoimenovane sudsije su obavile posetu u Korektivnoj Službi Kosova i Agenciji Protiv Korupcije.

Komponenta praktične obuke za ovaj period je održana putem praćenja prakse od strane novoimenovanih sudsija u relevantnim sudovima u skladu sa rasporedom određenim po programu. Početne obuke za novoimenovane sudsije prati (39) novoimenovanih sudsija, od kojih sedam (7) pripada srpskoj zajednici.

Održane aktivnosti u sklopu početnih obuka za novoimenovane tužioce (generacija VIII)

Prema planu i programu određenom programom obuka za novoimenovane tužioce (generacija VIII), je nastavljena realizacija planiranih aktivnosti i u toku septembra. U tom periodu je održano ukupno osamnaest (18) sesija obuka iz modula: "Zakona o Krivičnom postupku".

Iz pod-modula:"Optužnica- postupak razmatranja" je održano ukupno 9 (devet) sesija obuke u kojima su obrađene sledeće teme: neophodni elementi optužnice, podizanje optužnice, prava okrivljenog nakon prijema optužnice kao i izmena, proširenje i odbacivanje optužnice.

U skladu pod-modula:" Početak formalne istrage i krivični postupak" je održano 7 (sedam) sesija obuka gde su novoimenovani tužioci imali mogućnost da prošire znanje u vezi prethodnih postupaka- podnošenje krivične pri-

jave, početak i trajanje istrage kao i skrivene i tehničke mere nadzora i istrage.

U toku realizacije pod-modula" Izbegavanje krivičnog gonjenja " održane su dve obuke: Izbegavanje krivičnog gonjenja po ZKPK-u i obustava istrage po ZKPK-u.

Takođe u sklopu praktične obuke u ne-sudskim institucijama novoimenovani tužioci su u toku septembra posetili Korektivnu Službu Kosova i Agenciju Protiv Korupcije.

U ovom periodu je održana praktična obuka od 10 dana u tužilaštvu srazmerno određenom rasporedu.

Poseta novoimenovanih sudsija i tužilaca Zatvoru Visoke bezbednosti

Dana 04. septembra 2019.godine, Akademija Pravde u saradnji sa Kazneno-Popravnom službom Kosova, organizovala je posetu "Zatvoru visoke bezbednosti" u Grdovce, kojoj

su prisustvovali novoimenovane sudsije (VII generacija) i novoimenovani tužioci (VIII generacija).

Svrha ove posete, bila je upoznavanje novoimenovanih sudsija i tužilaca sa ulogom, radom, funkcionisanjem i uslovima Zatvora Vi-

soke Bezbednosti.

Tokom ove posete, sudsije i tužioce je primio Direktor Zatvora, koji je održao prezentaciju o organizaciji i funkcionisanju Zatvora visoke bezbednosti, kao i upravljanju zatvorenicima, njihovim uslovima, bezbednosnom sistemu, i pobliže vide medicinski tretman zatvorenika.

Sudsije i tužioci su takođe imali priliku da posete objekat i da se upoznaju sa prostorijama u kojima zatvorenici sprovode sportske aktivnosti, prostorije za rekreaciju i biblioteke, i informisani su o kapacitetu ovog zatvora za održavanje zatvorenika, kategorizaciju, način sprovođenja posete i druge aspekte koji su direktno povezani sa radom sudsija i tužilaca.

Praktična obuka novoimenovanih sudija i tužilaca u Agenciji za borbu protiv korupcije

Dana 25. septembra 2019. godine Akademija pravde, u okviru Programa inicijalne obuke novoimenovanih sudija i tužilaca, ima praktičnu obuku u Agenciji za borbu protiv korupcije.

Svrha ove obuke bila je upoznavanje novoimenovanih sudija i tužilaca sa ulogom, funkcijom i odgovornostima ove institucije.

.Na obuku je naglašena uloga KAA-e u suzbi-

janju i sprečavanju korupcije, krivičnim izveštajima relevantnih institucija, kao što su Državno tužilaštvo, Kosovska policija, slučajevi koji se procesuiraju prema strukturi krivičnih dela, sproveđenju istraga, okončanju istrage i odbacivanje predmeta.

Suočeni su i sukobi interesa, sa posebnim naglaskom na deklaraciju i kontrolu imovine i poklona, vrste deklaracije o imovini, izjavu višokih javnih zvaničnika, kontrolu deklaracije imovine i sprečavanje sukoba interesa.

Obuka je vođena putem teorijskih objašnjenja i interaktivnih diskusija, pri čemu su novoimenovane sudske i tužioci imali mogućnost postavljanja različitih pitanja o pitanjima koja su bila u fokusu obuke.

Aktivnosti Programa za Istraživanja i Publikacije (PIP)

Sastanak Uredništva Časopisa Akademije Pravde

Priština, 2. septembar, 2019, U Akademiji Pravde održan je prvi sastanak uredništva časopisa "Opinio Juris" i "Justicia", Akademije Pravde.

Gospođa Ljuljeta Hetemi, v.d. Direktora Akademije Pravde na osnovu odluke Upravnog Saveta je dana 31. maja 2019, godine, upoznala članove Uređivačkog Saveta sa mandatom Saveta, kao i prava i odgovornosti prilikom izdavanja časopisa "Opinio Juris" i "Justicia", Akademije Pravde. Dalje je upoznala članove da je transformacija KIP-a u Akademiju dodala potrebu preispitivanja Uredbe za Istraživanja i Izdavanja bivšeg Kosovskog Instituta za Pravosuđe i formiranje novih tela, uključujući i sastav Uređivačkog Sveta.

Tokom diskusija na ovom sastanku, posebna pažnja je posvećena Standardima Izdanja, izdatih od strane izvršnog direktora AD, koji će biti osnova načina procene radova i drugih pitanja u vezi sa radom ovog tela. Dalje, od člano-

va Saveta Uredništva je posebno raspravljen o motivisanosti pravne zajednice za istraživačke radove u časopisu "Opinio Juris", u cilju povećanja kvaliteta i radova objavljenih u ovom časopisu. Pored toga, takođe su istaknuti i drugi problemi vezano za nedostatak međunarodnog uticaja ovog časopisa, s toga će i fokus ovog tela (Uredničkog Saveta) prvenstveno biti u osvećivanju oko tog pitanja, a kasnije na njegovoj publikaciji (izdavanju).

S obzirom da je časopis "Justicia", novoimenovanih sudija i tužilaca, koji su završili Program Inicijalne Obuke, neobjavljen zbog ne konsolidacije Saveta Uredništva, svi su se jednoglasno složili da izvrše procenu radove koji su poodavno poslati s njihove strane, a zatim da se bave narednim radovima za časopis novoimenovanih sudija i tužilaca "Justicia", koji trenutno prate Inicijalnu Obuku na Akademiji Pravde.

Sastanak Uredništva Časopisa Akademije Pravde

Priština, 18 septembra 2019.godine u Akademiji Pravde je održan sastanak Saveta Redakcije časopisa Akademije Pravde.

Cilj ovog sastanka je razmatranje radova novoimenovanih sudija i tužilaca generacije koji su završili Program Početnih Obuka i podela radova za procenu za javnost u časopisu "Justicia".

Savet Redakcije je u toku razmatranja radova identifikovao 54 radova sudijai 22 rada tužilaca

i klasifikovao ih je prema oblastima. U toku daljeg razmatranja radova je odlučio da od autora zatraži da reduciraju svoje rade na maksimum 15 stranica kako bi nastavili dalje.

Na kraju sastanka članovi Saveta Redakcije Časopisa Akademije pravde su se složili da čim budu dobili reducirane rade od strane autora u što kraćem roku, da izvrše procenu rade kako bi se odabrani rade objavili u časopisu "Justicia".

Ceremonija objavljivanje Priručnika: Praksa Apelacionog suda fokusirana na predmetima koji se vraćaju na ponovno razmatranje

Dana 23. septembra, 2019. godine, Akademije Pravde, u suradnji sa Programom Ujedinjenih Nacija za Razvoj (UNDP), je obavila ceremoniju objavljivanja Priručnika: „Praksa Apelacionog Suda fokusirana na predmetima koji se

vraćaju na ponovno razmatranje (suđenje)“.

Priručnik predstavlja jedno istraživanje prakse Apelacionog Suda, o Građanskoj diviziji, Odjelenje za upravna pitanja, i Odjelenja za privredna pitanja. Sudije Apelacionog Suda, u koordinaciji sa Akademijom Pravde identifikovali su najčešća kršenja u praksi, nudeći rešenja kroz praksu Apelacionog Suda. Priručnik takođe sadrži odgovarajuće proceduralne instrukcije za aktivnosti koje treba preduzeti kako bi se smanjio trend predmeta koji se vraćaju na ponovno razmatranje a takođe i da utiče na povećanje efikasnosti u rešavanju sudskih predmeta.

Učesnicima ove svečanosti su se obratili prigodnim govorom, g-đa, Luljeta Hetemi, V.D. Izvršnog Direktora Akademije Pravde, u ime Programa Ujedinjenih Nacija za Razvoj (UNDP), g-đa, Marta Gazideda, Upravnica Portfolija za Dobro Upravljanje/zamenica Koordinatora Programa, Predsednik Vrhovnog Suda, g. Enver Peci, te od Sudskog Saveta g-đa, Makifete Saliuka.

U ime autora ovog priručnika, učesnicima ove svečanosti su se obratili g. Hasan Shala,

predsednik Apelacionog Suda, i g. Albert Zogaj, sudija u Apelacionom Sudu.

G-đa, Luljeta Hetemi, je između ostalog naglasio da će ovo izdanje poslužiti kao putokaz u procesu ostvarivanja pravde, a istovremeno i kao dodatni alat i izvor za stručno usavršavanje sudija.

G-đa, Marta Gazideda, je u svom govoru istakla spremnost Norveške države da pruži pomoć Kosovu i njenim institucijama, kao u ovom konkretnom slučaju, za štampanje ovog priručnika preko projekta UNDP-a.

G-đa, Makifete Saliuka se, naglašavajući značaj ovog priručnika zahvalila bez izuzetka, svim saradnicima, dok je Predsednik Vrhovnog Suda, g. Enver Peci, između ostalog izneo da je priručnik vrednost koja će biti od pomoći za sve

sudije, bez obzira na njihov nivo, te zahvalio Akademiju i UNDP uključujući i sudija Apela-

cionog Suda za njegovo ostvarivanje.

U ime autora ovog izdanja, g. Hasan Shala i g. Albert Zogaj su jednoglasno naglasili da će ovaj priručnik biti od pomoći za sve sudije a posebno za sudije Osnovnog Suda i sprovođenje njezinih smernica će uticati na smanjenju predmeta vraćenih na ponovno suđenje. Dalje, u njihovim obraćanjima su izrazili posebnu zahvalnost Akademije i UNDP-a koji su omogućili izradu ovog priručnika nadajući se da ne ostane samo na ovome, jer, kako su istakli, očekuju se zakonodavne promene, kao što su Građanski Zakonik, i bez sumnje da će biti neophodno

raspolagati komentarom i drugim izvorima sličnim ovom priručniku.

Svečanosti su prisustvovali, predsednici sudova, sudije sa svih nivoa, a posebno sudije iz građanske divizije, upravno i ekonomsko odjeljenje, predstavnici UNDP-a i Akademije Pravde.

Aktivnosti za druge pravne profesije

Krivični Zakonik i Zakonik o Krivičnom postupku

Dana 17 i 18. septembra 2019. godine, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane obuke (PKO) uz podršku OPDAT-a pravnog odeljenja SAD, sprovedla je dve jednodnevne obuke o Krivičnom Zakoniku i Zakoniku o Krivičnom postupku u Republici Kosova, za policijske službenike Kosova.

Cilj ovih obuka bio je unapređivanje znanja polaznika o izmenama i dopunama u Krivičnom Zakoniku Kosova, kao i očekivanim promenama u Zakoniku o Krivičnom postupku, posebno o aspektima koji utiču na rad policije kao sprovodnici zakona.

Obuke su se fokusirale na zakonodavne promene u ZKP, nova krivična dela koja su obuhvaćena ovim promenama, kao i njihov uticaj na svakodnevni rad nadležnih policijskih jedinica uz saradnju policija-tužilac-advokat-sud.

Tokom ovih obuka razmatrana su: Pokretanje

krivičnog postupka za krivična dela protiv imovine; krađa identiteta i pristup uređajima; nameštanje utakmica ili sporta; zloupotreba životinja i kontaminacija hrane i vode za životinje; nelegalna gradnja; ugrožavanje javnog saobraćaja i vožnja u nesposobnom i pijanom stanju.

Saveti i smernice su takođe iz perspektive odbrane u pogledu: Kvalifikacija branioca; Branicilac o javnom trošku, kada odbrana nije neophodna; Prava oštećenih i žrtava i ispitivanje od strane policije.

Pored toga, razmatrano je: Prikupljanje informacija i dokaza od strane policije (početne policijske akcije i policijska ovlašćenja); Podnošenje Krivične prijave; Posebne istražne mere – sa posebnim naglaskom na članove koji se odnose na policijskim ovlašćenjima; Pokretanje krivičnog postupka u fazi formalne istrage ili podizanje optužnice; Rešenje za pokretanje istrage; Identifikacija osoba ili predmeta; rok istraga, Obustava i ponovno otvaranje istrage; kao i Ispitivanje pre podizanja optužnice.

Obuke su sprovedene u obliku prezentacija i interaktivnih diskusija između učesnika i trenera o konkretnim situacijama u njihovom radu.

Korisnici obuke su uglavnom bili istražioci i policijski službenici iz različitih regiona Kosovske policije.

Rodna ravnopravnost u sudskim postupcima, posebno u slučaju nasilja u porodici, i rodna ravnopravnost u porodičnim pitanjima – zajednička imovina supružnika

Dana 20. septembra 2019. godine, Akademija pravde u okviru aktivnosti za slobodne profesije, na zahtev Agencije za Besplatnu Pravnu pomoć uz podršku GIZ-a, sprovedla je obuku na temu: "Rodna ravnopravnost u sudskim postupcima, posebno u slučaju nasilja u porodici, i Rodna ravnopravnost u porodičnim pitanjima – zajednička imovina supružnika "

Cilj ove obuke bio je pravilno sprovođenje zakonskih odredbi Zakona o sprečavanju nasilja u porodici, rodna ravnopravnost i uspostavljanje najboljih praksi u pružanju besplatne pravne pomoći protiv nasilja u porodici i rodne ravnopravnosti od strane službenika besplatne pravne pomoći.

Tokom ove obuke razmatrana su sledeća pitanja: Nasilje u porodici i oblici rodno zasnovanog nasilja i naredba o merama zaštite, Uslovi za

određivanje naredbe o zaštiti kao i merama za sprečavanje nasilja, Rodna ravnopravnost u porodičnim pitanjima i posebna i zajednička imovina supružnika.

Tokom ove obuke razmatrani su slučajevi iz prakse službenika Agencije za Besplatnu pravnu pomoć naglašavajući pitanja ove prirode, s posebnim naglaskom na doprinos u stvaranju zajedničke imovine i podele zajedničke imovine. S tim u vezi, i način na koji stranke mogu da ostvare svoja prava.

Korisnici ove obuke bili su 18 službenika Agencije za Besplatnu Pravnu pomoć iz svih regiona.

Rodna ravnopravnost u slučajevima nasleđivanja i u kontekstu sporova iz radnih odnosa

Dana 21. septembra 2019. godine, Akademija pravde u okviru aktivnosti za slobodne profesije, na zahtev Agencije za Besplatnu Pravnu pomoć i uz podršku GIZ-a, sprovedla je obuku na temu: "Rodna ravnopravnost u slučajevima nasleđivanja i u kontekstu sporova iz radnih odnosa".

Cilj ove obuke bio je pravilno sprovođenje zakonskih odredbi Zakona o nasleđivanju i uspostavljanje najbolje prakse u pružanju pravne pomoći u slučajevima nasleđivanja i u sporovima iz radnih odnosa od strane službenika Agencije za besplatnu pravnu pomoć.

Tokom ovo obuke razmatrane su sledeće teme: Ne objavljivanje nasledstva i postupak nakon proglašenja nasledstva, Diskriminacija o pravu

na nasledstvo u drugim oblicima, povreda tokom života ili i fizička deoba, Diskriminacija na poslu, diskriminacije na polnoj osnovi, kao i sudska zaštita u slučajevima diskriminacije na polnoj osnovi.

Tokom ove obuke razmatrani su slučajevi iz prakse službenika besplatne pravne pomoći naglašavajući problematična i složenija pitanja ove prirode, s posebnim naglaskom na naslednike koji nisu uključeni u imovinu nasledstva. S tim u vezi je upućeno kako stranke mogu ostvariti svoje pravo tužbom.

Korisnici ove obuke bili su 18 službenika Agencije za Besplatnu Pravnu pomoć iz svih regiona.

Ostalo aktivnosti

Pravno pisanje i obrazloženje Obuka za sudske trenere Akademije Pravde

16 septembra 2019.godine, Akademija pravde uz podršku USAID-a je organizovala obuku za trenere na temu:"Pravno pisanje i obrazloženje". Predavač ove obuke je bio g.Russell F.Canan, stručnjak iz USAID-a.

Svrha ove obuke bila je izgradnja kapaciteta predavača u oblasti pravnog pisanja i obrazloženja.

Prvi deo obuke je obuhvatio : pregled materijala (nastavni plan, šabloni (krivični i građanski), razmatranje metodologija (predavanja / power point, interaktivni dijalog, hipotetike i vežbe pisanja, kvizovi) kao i diskusija mogućih poboljšanja.

Drugi deo obuhvatio je fazu pre pisanja, raspravu o zahtevima za objavljivanjem, raspravu o upotrebi usmenih presuda, diskusiju o upotrebi profesora gramatike i pisanja.

U nastavku obuke je navedeno da postoji tri osnovna načela u toku postupka prethodne izrade: Porast efikasnosti, promocija pristupka i jasnosti i osiguranje koretnosti. Takođe je navedeno da je prethodna izrada postupak i metodologija za vršenje zakonskih istraživačkih postupaka, organizaciju dokaza i skiciranje u toku pripreme za donošenje zdravih pismenih ili usmenih presuda. Prethodna istraživačka postupka pomaže u identifikaciji relevantnih činjenica.

Za metodu SPAZ-IRAC (Slučaj, Pravilo, Analiza i Zaključak) je potencirano da se sastoji od osnovnih elemenata pomenutih u zakonskoj analizi. To je proces putem kojeg svi pravnici razmišljaju o svakom pravnom problemu. Putem sprovođenja ove formule se reducira kompleksnost zakona u jednostavnu jednačinu. Ova metoda je korisna jer čitaocu presude daje početno razumevanje slučaja i pokazuje put koji je praven za analizu koju je izvršio sud.

U nastavku je potencirano da "zdravu" pismenu ili usmenu presudu čine tri načela: Transparentnost, blagovremenost i poverenje.

U ovoj obuci naglašeno je da je za dobro pisanje zakona karakteristična tačnost - da imaju čvrstu pravnu osnovu, analitički - da ne bude samo izjava ili pregled činjenica i mišljenja, kako bi se pravilo predstavilo - naslovi, potpuni - pokrivaju sve aspekte, specifične i konkretnе - nisu dvosmisleni, logičko - struktura i organizacija, dobra gramatika, interpunkcijski, ubedljivi - čine da čitalac veruje u pisanje i jasnost - lako ga razume .

U tku ove obuke je korišćena i primenjena interaktivna metodologija koja se sastoji od metoda delimičnog teorijskog objašnjenja, slučajeva iz sudske prakse, interaktivne diskusije analize studijskih slučajeva, obrazlažući i tretirajući i druge hipotetske slučajeve.

Korisnici ove obuke su bili sudske treneri Akademije Pravde koji predaju ovaj predmet u programima Akademije Pravde.

Nastavlja se dobra saradnja AP - SSK - SSK i AD potpisuju Memorandum o razumevanju

Priština, 19. septembra 2019, gd. Luljete Hetemi - V.D. izvršnog direktora i gđe. Valmira Pefqeli-V.D. koordinatora programa na Akademiji pravde održali zajednički sastanak sa g. Skender Cocaj - predsedavajući SSK-a.

Svrha ovog sastanka bila je saradnja SSK-a i AP-a u cilju unapređenja profesionalne sposobnosti sudija i pravosudnog sistema uopšte, kao i potpisivanje Memoranduma o razumevanju između dveju institucija radi daljeg jačanja međuinsti-
cionalne saradnje u oblasti razmene informacija o stvarima od zajedničkog delokruga.

Tokom ovog sastanka, pored potpisivanja Mem-

oranduma o razumevanju između dve strane, razgovarano je i o procesu planova obuke, naročito Programa inicijalne obuke za no-voimenovane sudije i Programa kontinuirane obuke gde su donete izmene u zakonodavstvu.

Na kraju sastanka sagovornici su se složili da nastave koordinaciju i međusobnu saradnju radi boljeg i boljeg funkcionisanja programa obuke i drugih usluga koje nudi Akademija pravde.

Sastanak Programskog Saveta Akademije Pravde

Dana 23. septembra 2019. godine, u Akademiji Pravde održan je naredni sastanak Programskog Saveta AP.

Glavna tema rasprave na ovom sastanku bila je rasprava o Izveštaju Komisije za razmatranje prijava za trenere i predlog za privremene trenere AP, za Upravni Savet.

Na ovom sastanku članovi Programskog Saveta razmatrali su Izveštaj Komisije i primljene dosje kandidata za trenere u određenom roku za

kompletiranje dodatnih dokumenata. Na osnovu nalaza nakon isteka roka za kompletiranje dokumentacije, Programske Savet jednoglasno su odlučili da se obrate Upravnom Savetu Akademije sa mišljenjem o spisku privremenih trenera AP.

Tokom ovog sastanka, članovi Programskog Saveta raspravljali su o drugim važnim temama za Akademiju pravde koje su u okviru nadležnosti Programskog Saveta.

Sastanak sa predstavnicima projekata iz Regionalne antikorupcijske inicijative

Dana 24. septembra 2019. godine, gđa Luljetë Hetemi, V.D. Izvršnog Direktora Akademije pravde, dočekala je na sastanku gđu Desislava Gotskova regionalni rukovodilac projekta "Antikorupcija" realizovan od strane AIRE CENTRE i RAI koji je podržan od strane bri-

tanske vlade, i gđu Ganimete Ismaili, u svojstvu nacionalnog koordinatora u ovom projektu.

Ovaj sastanak je održan u okviru kontinuirane

saradnje između Akademije Pravde i Sekretarijata projekta koji je fokusiran na šest (6) zemalja zapadnog Balkana za borbu protiv korupcije u cilju jačanja međunarodne saradnje u procesu povraćaja imovine u skladu sa najboljim praksama.

Povodom ovog sastanka, gđa. Gotovska je obezbedila za uzornike Akademije prava „Priručnik o efikasnom vraćanju imovine u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima“ i „Alati i najbolje prakse u međunarodnoj saradnji u vezi sa povratom imovine“.

Obe strane su obezbedile da saradnja bude nastavljena u interesu jačanja profesionalnih kapaciteta sudija i tužilaca u ovoj oblasti.

Sastanak Upravnog Saveta Akademije

26. septembra 2019. godine na Akademiji pravde, odrzan devetnaesti uzastopni sastanak Upravnog saveta Akademije pravde, kojim je predsedavao predsedavajuci Upravnog saveta, g. Alekandér Lumezi, Glavni Državni tTžilac.

Svrha ovog sastanka bila je da se ispita konačni izveštaj preporuke Komisije za zapošljavanje o položaju Izvršnog direktora AP i da se izabere novi direktor, kao i da se razmotri i odluči o različitim pitanjima iz delokruga i mandata Akademije.

Prema dnevnom redu utvrđenom za ovaj sastanak, u početku su članovi Upravnog saveta odrigli zapisnike sa prethodna dva sastanka. Potom je Upravni Savet nastavio postupak izbora direktora. Glasanjem za tri kandidata koja je preporučila Komisija za regrutovanje, a za koje je svaki sproveden tajnim glasanjem, rezultiralo je da nijedan nije osvojio većinu glasova. S tim u vezi, Upravno veće je odlučilo da poništi ovaj

konkurs i objavi novi konkurs.

Zatim je Upravni Savet razmotrilo mišljenje Programskog saveta o listi trenera koje proizilaze iz dve najave za trenere koje je Akademija pravde odobrila i jednoglasno odobrila.

Tokom ovog sastanka Upravni Savet je takođe odlučilo da izmeni odluku o sastavu Redakcije jer je jedan od članova ovog tela podneo ostavku iz zdravstvenih razloga. Dalje, odobreno je i mišljenje Sudskog saveta o priznavanju završnog ispitivanja dvojice sudija VI generacije, koji ostaju u VII generaciji novoimenovanih sudija.

Na kraju sastanka razmotrena su i druga važna pitanja u okviru delokruga i mandata Akademije.

Radionica o sastavljanju modula Profesionalne etike

27-28. septembra 2019. godine, Akademija Pravde uz podršku GIZ-a, Projekat pravne i administrativne reforme, sprovedla je radionicu o sastavljanju modula obuke na temu "Profesionalna etika".

Svrha radionice bila je sastavljanje i finalizacija modula obuke iz oblasti Profesionalne etike, koji će se koristiti tokom obavezne obuke sudija u ovoj oblasti.

Tokom radionice raspravljalo se o sadržaju koje ovaj modul i pod moduli treba da sadrže, uz sa-glasnost da poseban naglasak treba staviti na: delove etičkog kodeksa, odgovornost, kršenja i

disciplinske mere kao i disciplinski postupak.

U nastavku, treneri su izradili sadržaj na ovim osnovama, uzimajući u obzir i primere iz sudske prakse i složili se da se uglavnom fokusiraju na praktične slučajeve tokom obuke o profesionalnoj etici.

Učesnici radionice bili su, treneri Akademije Pravde koji su bili angažovani u sastavljanju ovog modula, osoblje SSSK (bivša KDT), predstavnici Akademije Pravde i predstavnici GIZ-a.

[**https://ad.rks-gov.net**](https://ad.rks-gov.net)

**Adresa: Lagja e Spitalit
Ul. "Muharrem Fejza" b.b.
Pristina, Republika Kosova**

**Tel: + 381 38 200 18 660
Fax: + 381 38 512 095
E-mail: infoad@rks-gov.net**